

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.2.2021
SWD(2021) 38 final

PART 3/9

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

**Predlog Uredba Sveta o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru programa Obzorje
Evropa**

Evropsko partnerstvo za ključne digitalne tehnologije

{COM(2021) 87 final} - {SEC(2021) 100 final} - {SWD(2021) 37 final}

Povzetek
Ocena učinka morebitnega institucionaliziranega evropskega partnerstva za ključne digitalne tehnologije
A. Potreba po ukrepanju
V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?
<p>Ključne digitalne tehnologije (KDT) so elektronske komponente in sistemi, ki so osnova za vse digitalne proizvode in storitve. Ključni so, ker so osnovni gradniki digitalnih sistemov.</p> <p>Če EU ne bo ohranila vodilnega položaja na področju elektronskih komponent in sistemov, lahko izgubi svoj pomembni položaj na trgu v sektorjih, kot so avtomobilski in zdravstveni sektor, industrijska proizvodnja, vesoljska industrija in varnost.</p> <p>Zaostane lahko za drugimi na področju novih paradigem in tehnologij, kot so umetna inteligenca in računalništvo na robu, ter na zadevnih trgih, na katerih se ustvarja povpraševanje po elektronskih komponentah in sistemih, ki bodo morali delovati na ravni, ki danes še ni dosežena.</p> <p>Velika težava, s katero se bo spoprijela EU, je zanesljivost oskrbe z zaupanja vrednimi in varnimi komponentnimi tehnologijami za ključno infrastrukturo in industrijske sektorje, ki so temeljni za gospodarstvo.</p> <p>Neusklajenost teh ključnih digitalnih tehnologij s prednostnimi nalogami politike EU biga prikrajšala za pomemben instrument vplivanja na digitalno preobrazbo pri doseganju družbenih in okoljskih ciljev.</p>
Kaj bi bilo treba doseči?
<p>Potrebna so prizadevanja na področju raziskav in inovacij, ki bi bila dovolj obsežna in dovolj usklajena, da se doseže kritična masa virov, organizirajo razne kompetence in interesi ter da se ti usmerijo v skupni načrt, na podlagi katerega bi bilo treba do leta 2030 doseči naslednje cilje:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Okrepiti tehnološko suverenost EU na področju elektronskih komponent in sistemov, da se podprejo prihodnje potrebe vertikalnih panog in celotnega gospodarstva</i> <p>Zagotoviti, da EU ostane na čelu razvoja tehnologije naprednih elektronskih komponent in sistemov, ki prispevajo k oblikovanju trdnih strateških vrednostnih verig. To bo vse bolj ključno z napredovanjem digitalne preobrazbe, ko bodo digitalne tehnologije vse bolj razširjene v vseh sektorjih.</p> <p>Na podlagi večje suverenosti bi se morala do leta 2030 podvojiti vrednost zasnove in proizvodnje elektronskih komponent in sistemov v EU, v skladu z njenim splošnim vplivom na področju proizvodov in storitev.</p> <i>Vzpostaviti znanstveno odličnost EU in njen vodilni položaj na področju inovacij v zvezi z nastajajočimi komponentami in sistemskimi tehnologijami</i> <p>Z nadaljnjo miniaturizacijo proti fizičnim mejam, hitrim prodorom umetne inteligence ter nastankom računalništva na robu in alternativnih računalniških paradigem se odpirajo nove priložnosti glede elektronskih komponent in sistemov ter njihove uporabe. Z zanesljivo znanstveno podlago na novih področjih lahko EU izkoristi navedene priložnosti. Mala in srednja podjetja ter zagonska podjetja, ki delujejo na področju nastajajočih tehnologij, lahko izkoristijo nove ekosisteme ter pripomorejo k njihovemu oblikovanju.</p> <p>Mala in srednja podjetja bi morala tvoriti vsaj tretjino skupnega števila udeležencev v pobudi za</p>

ključne digitalne tehnologije in bi morala prejeti vsaj 20 % javnih sredstev.

3. *Zagotoviti, da komponente in sistemske tehnologije upoštevajo družbene in okoljske izzive EU*

EU in nacionalni javni organi bodo imeli v usklajeni pobudi ključno vlogo, saj bodo zagotavljali njeno skladnost s prednostnimi nalogami politike. Elektronske komponente in sistemske tehnologije bi morale zagotavljati pravo stopnjo zaupanja in zasebnosti ter prispevati k doseganju okoljskih ciljev EU.

Cilj pobude je do leta 2030 zmanjšati porabo energije za 32,5 %¹.

Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?

Elektronske komponente in sistemi so temelj industrijskih vrednostnih verig ter imajo pomemben družbeni in gospodarski učinek v vsej Evropi.

Hiter tehnološki napredek na tem področju ter dejstvo, da Združene države in azijske države vlagajo ogromno sredstev za ohranjanje stika z najnovejšo tehnologijo ter za zmanjšanje svoje odvisnosti od drugih regij, zahtevata usklajen odziv na ravni EU.

Nobena posamezna država ali organizacija ne bi mogla izpolniti zgoraj navedenih ciljev. Le mobilizacija na ravni EU, ki vključuje države članice in industrijo, lahko zagotovi potreben strateški pristop in kritično maso sredstev, kompetenc in interesov.

B. Rešitve

Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali ima katera od njih prednost? Če ne, zakaj ne?

Za podporo raziskavam in inovacijam so bile obravnavane naslednje možnosti:

- tradicionalni razpisi na podlagi okvirnega programa (osnovna možnost);
- skupaj načrtovano evropsko partnerstvo (možnost 1) in
- institucionalizirano evropsko partnerstvo na podlagi člena 187 PDEU (možnost 3).

Prednostna možnost je institucionalizirano evropsko partnerstvo, saj lahko širšemu krogu akterjev s področja elektronskih komponent in sistemov zagotovi aktivno vlogo pri oblikovanju načrta za raziskave in inovacije, v sodelovanju z javnimi organi (na ravni EU in na nacionalni ravni), da se zagotovi izpolnjevanje zgoraj navedenih ciljev. Na ta način bi se zagotovile omogočile trajnostne zaveze članov partnerstva v okviru dogovorjenega sedemletnega programa ter zagotovila stabilna struktura za učinkovito izvajanje in usklajevanje z zadevnimi pobudami. Sodelovanje je predvideno predvsem s partnerstvi, ki se nanašajo na digitalno tehnologijo (npr. fotonika, EuroHPC, pametna omrežja in storitve, umetna inteligenca, podatki in robotika), in s področji uporabe (zdravstvena, avtomobilska in vesoljska industrija ter proizvodnja).

Iz ocene izhaja, da ta možnost najbolje izpolnjuje načelo usmerjenosti (zagotavlja skladnost z načrtom za raziskave in inovacije) in načelom dodatnosti (zagotavljanje učinkov finančnega vzvoda).

Kakšna so stališča različnih deležnikov? Kdo podpira katero možnost?

Iz posvetovanja z državami članicami o partnerstvih v okviru programa Obzorje Evropa izhaja, da jih 96 % meni, da je partnerstvo za ključne digitalne tehnologije pomembno za njihove nacionalne politike in

¹ Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (UL L 328, 21.12.2018, str. 210).

prednostne naloge ter za njihovo industrijo, raziskovalne organizacije in univerze.

V okviru odprtega javnega posvetovanja je 82 % anketirancev navedlo, da bi bila pobuda za ključne digitalne tehnologije pomembna ali zelo pomembna za zagotavljanje dostopa do zaupanja vrednih komponent in sistemov. To stališče zastopajo zlasti gospodarska združenja, univerze, raziskovalno-tehnološke organizacije, države članice in velika podjetja.

Številni anketiranci (več kot 40 %) so menili, da je institucionalizirano partnerstvo najprimernejša možnost. To pomeni uravnotežen prerez industrije (velika ter mala in srednja podjetja), raziskovalnih organizacij in držav članic. Tudi deležniki, s katerimi je bil opravljen razgovor za raziskavo v podporo oceni učinka, so močno podprli to možnost.

Iz manjšinskih mnenj (npr. raziskovalnih organizacij) izhaja pomislek, da se navedena možnost lahko izkaže za zapletenejšo. Ob tem sta v predlagani pobudi obravnavana usklajevanje in poenostavitev postopkov in praks.

C. Učinki prednostne možnosti

Katere so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Partnerstvo na podlagi člena 187 PDEU bi lahko:

- zagotovilo podporo strateškemu načrtu EU za raziskave in inovacije o elektronskih komponentah in sistemskih tehnologijah, in sicer z usklajevanjem prednostnih nalog EU, sodelujočih držav in industrije pri doseganju kritične mase;
- izkoristilo vnaprejšnje zaveze javnih (EU in nacionalnih) in zasebnih članov partnerstva glede prispevkov;
- zagotovilo centralno vodeno strukturo, ki podpira dolgoročno sodelovanje zasebnih članov za izpolnjevanje ambicioznega programa, ter
- zagotovilo velik finančni vzvod v razmerju 1 : 3 na podlagi združevanja financiranja EU s prispevki držav članic in industrije (1 EUR prispeva EU, 1 EUR sodelujoče države in 2 EUR zasebni člani), da se mobilizira kritična masa virov za raziskave in inovacije.

Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Glede na to, da bi prihodnja pobuda za ključne digitalne tehnologije prevzela sedanjo strukturo Skupnega podjetja ECSEL, bi bili stroški izvajanja prednostne možnosti enaki tekočim stroškom pisarne skupnega podjetja za obdobje trajanja pobude. Te stroške večinoma pretehtajo zgoraj navedene koristi, zlasti učinek finančnega vzvoda zaradi sofinanciranja, da se doseže potreben obseg sredstev za doseganje ambicioznih ciljev. Skupno podjetje ECSEL bi se prilagodilo partnerstvu za ključne digitalne tehnologije, skupni stroški izvajanja pa bi ostali enaki.

Kakšni so učinki na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost?

Eno od priporočil iz vmesne ocene Skupnega podjetja ECSEL je spodbuditi aktivnejšo vlogo MSP. Osredotočanje na nastajajoče tehnologije ter na cilj vzpostavljanja zasnovane zmogljivosti (področja, na katerih so mala in srednje podjetja še posebno dejavna) bo najverjetneje k pobudi privabilo več malih podjetij, ki bodo prevzela pomembnejše vloge. Predvidene so posebne dejavnosti (npr. dostop do tehnologije in eksperimentiranje) za vključevanje malih dobaviteljev in uporabnikov v ekosistem.

Ali bodo učinki na nacionalne proračune in uprave veliki?

Partnerstvo za ključne digitalne tehnologije temelji na tristranskem modelu (Komisija, države članice in industrija), s finančnimi prispevki in upravnim sodelovanjem sodelujočih držav (države članice in pridružene države). Ta model se trenutno uspešno uporablja v Skupnem podjetju ECSEL.

Ali bo imela pobuda druge pomembne učinke?

Pri razvoju in uporabi elektronskih komponent in sistemskih tehnologij bodo upoštevane temeljne pravice, zlasti varnost in zasebnost državljanov.

Sorazmernost?

Prednostna možnost ima vse elemente za dosego ciljev in ne presega tega, kar je potrebno.

D. Spremljanje

Kdaj se bo politika pregledala?

Partnerstvo se bo redno pregledovalo na ravni projekta, tehnologije/sektorja in programa. Vmesna ocena skupine neodvisnih strokovnjakov bo predvidoma opravljena tri leta po začetku delovanja. Pri rednih ocenah se bo ocenjeval napredek glede na začetne cilje, pričakovane učinke in prispevek k prednostnim nalogam politike EU.